

บทคัดย่อ

ชื่อรายงานการวิจัย : วิเคราะห์รูปแบบการกระจายผลผลิตล้นจี่เพื่อลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์
ของอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ชื่อผู้วิจัย : วรณี สุทธิใจดี

ปีการศึกษา : 2553

.....

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการกระจายสินค้าที่มีความเหมาะสมสำหรับผลผลิตล้นจี่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เกษตรผู้ปลูกล้นจี่ ในพื้นที่อำเภออัมพวา มีตำบลสวนหลวง ตำบลบางช้าง ตำบลบางนางลี่ ตำบลบางแค ตำบลเหมืองใหม่ ตำบลวัดประดู่ ตำบลแควอ้อม และตำบลอัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามโดยการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้วิธีสุ่มจากตารางเลขสุ่ม หลังจากนั้นคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane) จำนวน 95 คน เก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าถ่วงน้ำหนัก ค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรเป็นเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน มีประสบการณ์ในการทำสวนล้นจี่ 5-10 ปีมากที่สุด รองลงมา 11-20 ปี ส่วนใหญ่มีเนื้อที่ในการเพาะปลูก ตั้งแต่ 1-10 ไร่ มีผลผลิตโดยเฉลี่ยต่อปี 1-3 ตัน ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อปี 50,000-100,000 บาท
2. กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรส่วนใหญ่ขายผลผลิตล้นจี่เอง รูปแบบที่เกษตรกรขายเองส่วนใหญ่ขายภายในตำบล ส่วนมากขายผลผลิตล้นจี่ผ่านคนกลาง โดยส่วนใหญ่พ่อค้าคนกลางเข้ามารับซื้อถึงแหล่งผลิต
3. ปัจจัยต่างๆ โดยรวมมีความสำคัญกับกิจกรรมการกระจายผลผลิตล้นจี่ อยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่า ด้านที่มีความสำคัญกับกิจกรรมการกระจายผลผลิตล้นจี่ มากที่สุด ได้แก่ ด้านการขนส่ง และด้านบรรจุภัณฑ์ รองลงมา ได้แก่ ด้านการคลังสินค้า
4. ด้านการขนส่ง พบว่า ข้อที่มีความสำคัญกับกิจกรรมการกระจายผลผลิตล้นจี่ มากที่สุด ได้แก่ ความปลอดภัย รองลงมา ได้แก่ การระบุตำแหน่งการขนส่ง ระยะเวลาในการจัดส่ง คุณภาพรถขนส่ง ความสะดวกของเส้นทาง และการตรงต่อเวลา ตามลำดับ

5. ด้านการคลังสินค้า พบว่า ข้อที่มีความสำคัญกับกิจกรรมการกระจายผลผลิตผลล้นจี มากที่สุดได้แก่ การจัดเบิก รองลงมาได้แก่ การจัดเก็บ การจัดส่งไปหน้าท่า การรับสินค้า และเคลื่อนย้ายเพื่อการจัดเก็บ ตามลำดับ

6. ด้านบรรจุภัณฑ์ พบว่า ข้อที่มีความสำคัญกับกิจกรรมการกระจายผลผลิตผลล้นจี มากที่สุดได้แก่ เป็นสื่อประชาสัมพันธ์สินค้า รองลงมาได้แก่ ดูแลรักษาสินค้า ช่วยยืดอายุในการเก็บรักษาสินค้า มีความปลอดภัย มีความรวดเร็วในการจัดเก็บ และจัดส่ง ประหยัดเวลาในการจัดเก็บ และจัดส่ง และสะดวกสบายในการเคลื่อนย้ายจัดเก็บและจัดส่ง ตามลำดับ

7. วิธีการขนส่ง กลุ่มตัวอย่างเกษตรกร ส่วนใหญ่มี น้ำหนักการขนส่งของผลผลิตผลล้นจี 1-3 ตัน มากที่สุด ระยะเวลาในการขนส่งผลผลิตผลล้นจี 1-3 ชั่วโมง มีค่าใช้จ่ายต่อเที่ยวในการขนส่ง 500-1,000 บาท คุณสมบัติของคนขับรถขนส่ง มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีประสบการณ์ในการขับรถขนส่งผลผลิตผลล้นจี คือ น้อยกว่า 1 ปี มีใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ ส่วนมากใบขับขี่ประเภทส่วนบุคคล ประเภทรถที่ใช้ในการขนส่งผลผลิตผลล้นจี ส่วนใหญ่คือ รถกระบะ 4 ล้อ ใช้ระยะทางในการขนส่งผลผลิตผลล้นจิน้อยกว่า 10 กิโลเมตร

8. ด้านแรงงาน กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรส่วนใหญ่มีจำนวนแรงงานที่ใช้ 1-3 คน ร้อยละ 68.42 เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามประเภทแรงงาน ส่วนของแรงงานประจำ พบว่าจำนวนแรงงานที่ใช้ส่วนมากไม่ได้เป็นแรงงานประจำ ส่วนที่ระบุมีแรงงานประจำ ส่วนใหญ่มีจำนวน 1-3 คน ส่วนของแรงงานชั่วคราว พบว่า ในจำนวนแรงงานทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นแรงงานชั่วคราว โดยมีจำนวนอยู่ที่ 1-3 คน

9. ด้านการจัดการการผลิต กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรส่วนมากจัดการกับผลผลิตที่ไม่ได้คุณภาพ ด้วยวิธี ขายต่อในราคาถูก รองลงมา ด้วยวิธีนำไปแปรรูป มากที่สุด มีวิธีการจัดการกับผลผลิตล้นจีที่เหลือจากการขายด้วยตนเอง คือ การแปรรูปเป็นล้นจีอบแห้ง ปูหมัก

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. การวางแผนพยากรณ์ความต้องการ และกำหนดปริมาณผลผลิตล้นจีของอำเภออัมพวา ในแต่ละปีให้มีปริมาณผลผลิตเพียงพอ และสามารถกระจายถึงผู้บริโภคโดยอย่างทั่วถึง ด้วยการนำระบบโลจิสติกส์มาสนับสนุนเพื่อสร้างมาตรฐานสินค้าเกษตรให้ดีขึ้น

2. การสร้างมาตรฐานสินค้าเกษตรทั้งระบบด้านการผลิตและในด้านการจัดการต่างๆ ตั้งแต่ โรงคัดบรรจุ GMP และ HACCP การต่อยอดผลผลิตด้วยการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น การทำล้นจีลอยแก้ว โยเกิร์ตล้นจี แยมล้นจี เป็นต้น

(3)

3. ปัญหาในปัจจุบัน คือ มีกลุ่มผู้แอบอ้างนำเอาผลผลิตลิ้นจี่ในพื้นที่อื่นมาวางจำหน่ายในพื้นที่ของจังหวัดสมุทรสงคราม โดยเฉพาะผลผลิตลิ้นจี่ที่นำมาจำหน่ายนั้นไม่มีคุณภาพ เกิดการทำลายชื่อเสียงของลิ้นจี่พันธุ์แท้ของอำเภออัมพวา

4. การรวบรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่ในอำเภออัมพวา โดยให้หน่วยงานของภาครัฐเป็นตัวกลางในการขับเคลื่อนเรื่องการทำหนดราคากลางหรือราคาเป้าหมายและการ เคลื่อนไหว ด้านราคา รวมทั้งการออกไปรับรองคุณภาพและมาตรฐานผลผลิตลิ้นจี่ในอำเภออัมพวาเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภค

5. การรณรงค์การปลูกลิ้นจี่สายพันธุ์แท้ของอำเภออัมพวา “ลิ้นจี่สามน้ำ” จากการลงพื้นที่วิจัย ผู้วิจัย พบว่า เกษตรกรบางรายตัดต้นลิ้นจี่สายพันธุ์แท้ทิ้ง เนื่องจากไม่มีผลผลิตลิ้นจี่ให้เก็บเกี่ยว ทางกลุ่มนักวิชาการเกษตรควรลงพื้นที่ในการประชาสัมพันธ์ โดยมุ่งเน้นการปลูกพืชแบบผสมผสานคือการปลูกพืชชนิดอื่นปะปน เพื่อจะได้มีผลผลิตเก็บเกี่ยวขายทั้งปี แต่ขณะเดียวกันก็ให้เกษตรกรช่วยกันอนุรักษ์ลิ้นจี่สายพันธุ์แท้ไว้คู่กับจังหวัดสมุทรสงครามไว้ด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาเส้นทางการส่งออกผลผลิตลิ้นจี่ของอำเภออัมพวาไปยังต่างประเทศ
2. ศึกษาการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในกระบวนการจัดทำใบรับรองคุณภาพและมาตรฐานผลผลิตลิ้นจี่อำเภออัมพวา
3. การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการอนุรักษ์ลิ้นจี่สายพันธุ์แท้ของอำเภออัมพวา